

Stichting Museum De Buitenplaats
Jaarverslag 2023
Jaarrekening 2023

Inhoud

Woord vooraf	3
Bij Museum De Buitenplaats valt er voor iedereen wat te ontdekken!	8
Museum De Buitenplaats op de kaart	13
Technische dienst	14
Vrienden van Museum De Buitenplaats	15
Businessclub Museum De Buitenplaats	16
Raad van Toezicht	17
Colofon	17
Bijlagen	18
Bijlage 1 – Tentoonstellingen 2023	19
Bijlage 2 - Collectie	24
Bijlage 3 – Concerten, evenementen en activiteiten	25
Bijlage 4 – Onderhoud Museumtuin	27
Bijlage 5 – Educatie	29
Bijlage 6 – Communicatie, Marketing en pr	33
Bijlage 7 – Facilitaire zaken en veiligheid	34
Bijlage 8 – Stichting Vrienden van Museum De Buitenplaats	35
Bijlage 9 – Businessclub	36
Bijlage 10 – Jaarcijfers	37

Jaarverslag 2023

Statutaire naam: Stichting Museum De Buitenplaats
Vestigingsplaats: Hoofdweg 76, 9761 EK Eelde
Rechtsvorm: Stichting zonder winstoogmerk

Het Stichtingsbestuur voert de directie over het Museum en rapporteert aan de Raad van Toezicht van het Museum.

Foto voorkant: Sake Elzinga, 2020.

Woord vooraf

2023: Een jaar vol ontwikkelingen

2023 was een jaar van het zoeken van verbinding. Achter de schermen werd er door verschillende instanties hard gewerkt om de plannen voor de toekomst van Museum De Buitenplaats vorm te geven. Een verbinding tussen het Drents Museum, het Drentse Landschap en Museum De Buitenplaats werd hierbij opgezocht. Aan het einde van 2023 werd de verbinding tussen de medewerkers van deze partijen opgezocht bij een eerste kennismaking.

Hiernaast is gebleken dat het van groot belang is dat Museum De Buitenplaats verbinding blijft zoeken en houden met de inwoners van Eelde en omstreken. In 2023 heeft het museum tweemaal de deuren van het gehele ensemble gratis geopend voor inwoners van Eelde. De grote toestroom en positieve feedback die hierop zijn ontvangen, zijn van grote waarde voor Museum De Buitenplaats.

Ook zijn er verschillende maatregelen genomen om Museum De Buitenplaats toegankelijker te maken. In september is ervoor gekozen om het hek richting de Museumtuin bij het Kampje te openen, elke dag tijdens de openingstijden van het museum. Dit heeft de deuren letterlijk geopend voor nieuwsgierige bezoekers die graag een ontspannen wandeling willen maken door de Museumtuin.

In het najaar van 2023 zijn de openingstijden van het museum veranderd. Waar het museum eerste elke dinsdag t/m zondag de deuren open had tussen 11:00 en 17:00 uur, zijn deze nu verruimd van 10:00 tot 17:00 uur. Hiermee liggen de openingstijden op een lijn met vergelijkbare musea in de regio.

Een bewogen jaar die achter de schermen dus vooral bestond uit het veilig stellen van de toekomst. Maar voor de schermen was gelukkig ook veel te zien, prachtige tentoonstellingen met als hoogtepunt een bruikleen uit het Rijksmuseum, een andere inzet van marketing om meer doelgroepen te bereiken, prachtige activiteiten buiten de tentoonstellingen. Bezoekers wisten in 2023 het museum weer meer te vinden, uiteindelijk hebben we iets meer dan 19.200 bezoekers mogen verwelkomen.

Helaas kregen we in 2023 nog niet voor 100% het groene licht voor de toekomst, maar gelukkig is deze er op 30 januari 2024 alsnog gekomen en zal in 2024 Museum De Buitenplaats overgaan tot Drents Museum De Buitenplaats. Een memorabel moment, waarbij wij dankbaar zijn dat het gehele ensemble en het gedachtengoed van Jos en Janneke van Groeningen is veiliggesteld en zal blijven bestaan.

Eelde, maart 2024

Personeel & Organisatie

Het jaar 2023 was een jaar vol met positieve veranderingen in de organisatie van Museum De Buitenplaats. Er is gezorgd voor stabiliteit in verschillende facetten van het museum, en met name voor de horeca. Dit resulteerde in begin 2023 in 6,14 fte's, en eind 2023 in 7,54 fte's (exclusief vrijwilligers en ingehuurde krachten).

Ook is er overgestapt op een digitaal roostersysteem voor vrijwilligers. Dit werd voorheen altijd handmatig gedaan, wat veel werk en verwarring op kon leveren. In april 2023 is de app *Inzetrooster* geïntroduceerd. Door middel van deze digitalisering wordt meer overzicht gecreëerd.

Vrijwilligers

Museum De Buitenplaats hecht veel waarde aan de ruim 100 vrijwilligers die actief zijn binnen de verschillende aspecten van het museum. Zij vervullen hierbij een belangrijke maatschappelijke functie binnen de gemeenschap van Eelde-Paterswolde en daarbuiten. De vrijwilligers waren in 2023 werkzaam in het museum, in de Museumtuin, in het Museumcafé, in het Nijsinghuis, bij de educatie-programma's, en bij de podium programmering.

In 2023 is er via Werkplein Drentsche Aa uitvoerig gewerkt met participatiemedewerkers. Als blijk van waardering, en ter bevordering van de onderlinge sfeer, zijn er in 2023 verschillende uitjes georganiseerd voor de grote groep vrijwilligers. Zo vond er een nieuwjaarsborrel plaats, werd een bezoek gebracht aan Landgoed Nienoord, kregen de vrijwilligers een gratis boek over de toenmalige tentoonstelling, en was er aan het eind van 2023 een gezellige kerstborrel met een kerstpresentje.

Tentoonstellingen

Kunst in het museum

In 2023 vonden een viertal tentoonstellingen plaats in Museum De Buitenplaats. In *bijlage 1* is een overzicht te vinden met uitgebreide informatie, de bezoekersaantallen en sponsors per tentoonstelling.

Het jaar begon met de voortzetting van de in 2022 gestartte tentoonstelling *Verstild Bezit – Het Depot Belicht*. Deze presentatie van nog niet eerder getoonde werken liep tot 5 maart 2023. De tentoonstelling *Tjibbe Hooghiemstra – Water* stond al meerdere jaren gepland binnen de programmering van Museum De Buitenplaats, maar kon door lockdowns in 2020 en 2021 niet eerder gepresenteerd worden. In 2023 vond de expositie eindelijk doorgang, en wel met een groot succes.

In de zomerperiode vond er een bijzondere samenwerking plaats met het Rijksmuseum. Onder de noemer *Match* werden topstukken uit het Rijksmuseum gekoppeld aan een werk uit de eigen collectie van het museum. In Museum De Buitenplaats werd *Sandvikens Troost* van Olga Wiese gekoppeld aan *De Serenade* van Judith Leyster. Naast deze *Match* was de tentoonstelling *Vrouwen van De Buitenplaats* in de Museumzaal te zien. Vrouwelijke sleutelfiguren die veel voor Museum De Buitenplaats hebben betekend – zoals Olga Wiese (1944) en Clary Mastenbroek (1957) – werden in het middelpunt gezet.

In het najaar van 2023 vond er weer een collectiepresentatie plaats, onder de noemer *Tijdsbeeld – Tien jaar aanwinsten*. Schenkingen, aankopen en legaten die Museum De Buitenplaats de afgelopen tien jaar heeft vervaardigd stonden hier in het middelpunt.

Zaalfoto *Vrouwen van De Buitenplaats*. Foto: Sake Elzinga, 2023.

Kunst buiten het museum

Museum De Buitenplaats geniet een waardevolle samenwerking met Terra Eelde. Ook in 2023 vond deze samenwerking plaats, met onder andere het project *Hoe licht gedicht wordt*. Leerlingen van Terra Eelde kregen een workshop fotografie en een workshop dichten. Hierna kregen ze de opdracht om foto's in de Museumtuin te maken, waarna de leerlingen een bijpassend gedicht bij de foto hebben gemaakt. De eindontwerpen van alle leerlingen waren een tijd te zien in de Museumcafé.

Op 21 januari 2023 is de lindeboom nabij de achtergevel van het Nijsinghuis gekapt uit veiligheidsoverwegingen. Tijdens deze werkzaamheden stuitte werknemers van Dolmans Landscaping Group op een voorwerp, die voorheen begraven was onder de wortels van de boom. Het bleek om een gietijzeren kanonskogel te gaan, een zogeheten twaalfponder. Vooralnog is de datering en herkomst van de kogel onzeker. Naar schatting dateert deze uit eind-zestiende of zeventiende eeuw.

Kanonskogel (twaalfponder), gietijzer, c. 1590 – 1680. Foto: Michael van der Zee.

Activiteiten

Naast de kunst in het museum, het Nijsingh huis, de Oranjerie, de Museumtuin en het Museumcafé biedt Museum De Buitenplaats ook een grote hoeveelheid aan activiteiten aan. Deze activiteiten hebben als doel om meer bekendheid te creëren in Eelde en in de nabije omgeving. Ook vindt Museum De Buitenplaats het belangrijk om verschillende mensen in aanraking te laten komen met kunst en cultuur.

Zo vonden er in 2023 verschillende creatieve workshops plaats, waaronder het schilderen in de schemering en het maken van collages. Er bleek een grote belangstelling te zijn voor creatieve workshops in een inspirerende en bijzondere omgeving.

Verder werd er volop gesport en bewogen in de Museumtuin en werd er yogales gegeven in de Museumzaal. In november konden bezoekers genieten van een prachtig verlichte Museumtuin tijdens *Schitteringen – De Tuin Verlicht*. Daarnaast heeft Museum De Buitenplaats grote zakelijke evenementen mogen organiseren op diverse locaties in het museum, de Oranjerie en in het Nijsingh huis.

In *bijlage 3* is een overzicht te vinden van de activiteiten en workshops die plaatsvonden in 2023.

Oranjerie tijdens *Schitteringen*. Foto: Michael van der Zee.

Bij Museum De Buitenplaats valt er voor iedereen wat te ontdekken!

Nijsinghuis

In juli 2022 werd de benedenverdieping van het Nijsinghuis opengesteld voor vrij bezoek. Sindsdien kunnen bezoekers zich vrij door diverse benedenruimtes van het Nijsinghuis bewegen, eventueel met een informatieboekje of door het beluisteren van een audiotour. Vanaf november 2023 is ook de bijkeuken in het Nijsinghuis tot de opengestelde vertrekken gevoegd. Dit biedt de gelegenheid om de bijkeuken in de toekomst in te zetten voor tijdelijke exposities of kleinschalige presentaties van objecten uit de eigen collectie.

Om meer bezoekers de gelegenheid te geven verdiepende informatie over het Nijsinghuis in te winnen, wordt sinds half 2023 een rondleiding op dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag aangeboden. Deze rondleiding duurt circa 60 minuten en geeft bezoekers de gelegenheid om ook de bovenverdieping van het Nijsinghuis te bezichtigen, waar kunstenaars Clary Mastenbroek en Olga Wiese elk een vertrek beschilderen. Voorheen vond de rondleiding tweemaal op de dinsdag en vrijdag plaats.

Naturaliënkabinet in het Nijsinghuis, nu elke doordeweekse dag te zien tijdens de rondleiding.
Geschilderd door Clary Mastenbroek. Foto: Sake Elzinga, 2021.

Schilderingen topgevelkamer

In het kader van de tentoonstelling *Vrouwen van De Buitenplaats*, waar het werk van Wiese een vooraanstaande plaats had, heeft kunstenaar Olga Wiese de door haar aangebrachte schilderijen op de wanden, het plafond en de vloer van de slaapkamer in het Nijsinghuis opnieuw onder handen genomen. Wiese begon in 2005 in opdracht van Jos en Janneke van Groeningen aan de schilderijen in de zogeheten Topgevelkamer, maar kon het voorheen niet afmaken. In de zomer van 2023 heeft Wiese de schilderijen voltooid en, waar nodig, opgefrist. Bovendien is er tijdens de werkzaamheden een vernislaag over de vloerschildering aangebracht, waardoor bezoekers tijdens rondleidingen binnen kunnen treden. Dit biedt de gelegenheid om de voormalige slaapkamer (omgedoopt tot *Sluimerlab*) van de Van Groeningens met de fantasierijke schilderijen van Olga Wiese van dichterbij te bekijken.

Detail *Sluimerlab*, geschilderd door Olga Wiese. Foto: Sake Elzinga 2021.

Museumtuin

De museumtuin is een belangrijk onderdeel van Museum De Buitenplaats. Een bezoek aan De Buitenplaats is niet compleet zonder een wandeling door de bijzondere tuin.

De afgelopen jaren is er een goede vorm en fijne samenwerking gevonden voor het onderhoud van de tuin. Naast het team van tuin vrijwilligers is de samenwerking met Dolmans Landscaping Services voortgezet in 2023. De appelbomen in de Appelhof werden onderhouden door Kwekerij de Bagghelhof. Door deze samenwerkingen ziet de Museumtuin er over het algemeen verzorgd en bloeiend uit.

In 2023 is er gestart met een rondleiding door de museumtuin. De rondleiding gaat in op de architectuur en inspiratiebronnen voor het ontwerp van de museumtuin. Daarnaast worden sinds september 2023 de tuinhekken bij het Kampje in Eelde tijdens openingstijden opengezet. Potentiële bezoekers kunnen zo de museumtuin inwandelen om te genieten van de bijzondere tuin.

In *bijlage 4* is een overzicht te vinden van het specifieke onderhoud en de beplanting in de museumtuin in 2023.

Tuinhek, Willem Jonker, 2000

Museumcafé

Het museumcafé van Museum De Buitenplaats werkt met verse producten, de lunches en taarten worden allemaal huisbereid met veel passie. In 2023 was er een stijgende lijn te zien in gasten die het museumcafé bezoeken voor een lunch, een rustmoment met een bakje koffie, of een plek om te werken.

Het team van het museumcafé bestond in 2023 voor een groot deel uit betaalde krachten, wat voor een fijne stabiliteit zorgde. Naast het personeel en vrijwilligers wordt ook gewerkt met participatiemedewerkers en statushouders. Deze groepen worden gecoacht bij het ontwikkelen van bepaalde vaardigheden, zodat ze uitzicht krijgen op een betaalde baan binnen de Nederlandse samenleving. Dit was in samenwerking met Werkplein Drentsche Aa (WPDA).

lerse Brack, naar recept van Janneke van Groeningen.

Museumwinkel

Veel bezoekers sloten het bezoek aan Museum De Buitenplaats af met de aanschaf van een bijzonder boek, tentoonstellingscatalogus, presentje of iets anders moois. Daarnaast hebben mensen uit de omgeving de museumwinkel ook gevonden, zonder hiervoor een bezoek te brengen aan het museum zelf. Hierdoor konden originele kerst-, sinterklaas- en verjaardagscadeaus (vooral voor kinderen) worden verkocht. Net als voorgaande jaren is bij de inkopen voor de museumwinkel gelet op duurzaamheid.

Podium

In 2023 is samengewerkt met een aantal vertrouwde partijen, onder andere Stichting Vrienden van Museum De Buitenplaats, Vriendenvereniging van het Noord Nederlands Orkest, de familie Labberté-Hoedemaker en verschillende ondernemers uit Eelde. Naast de tien geplande concerten was er ook ruimte voor extra concerten met samenwerkingspartners.

Er is veel aandacht besteedt aan het betrekken van kinderen bij de concerten. Tijdens Oktober Kindermaand was er een speciaal concert waar verhalen van Toon Tellegen met muziek werden verteld, kwamen jonge winnaars van het Prinses Christina Concours optreden, en kwam het NESKO speciaal langs voor een concert waar basisschoolkinderen tussen de muzikanten konden zitten.

Een overzicht van de concerten die plaatsvonden in 2023 is te vinden in *bijlage 3*.

Floor Wittink vertelt Toon Tellegen, concert tijdens Oktober Kindermaand.

Educatie

In 2023 wisten 28 scholen ons weer te vinden. Door het grote en gevarieerde aanbod (zie *bijlage 5*) kan Museum De Buitenplaats voor elke leeftijdsgroep iets aanbieden. De samenwerking tussen verschillende culturele organisaties kan ervoor zorgen dat kinderen en jongeren al op een jonge leeftijd met kunst en cultuur in aanraking komen.

In 2023 konden de educatieactiviteiten voor zowel het primair als het voortgezet onderwijs weer plaatsvinden. Museum De Buitenplaats bood een grote keuze aan in lessen in zowel het museum, de tuin, als in het Nijsinghuis. Het aanbieden van educatieve programma's aan kinderen en jongeren is van grote waarde voor Museum De Buitenplaats.

Daarnaast is er een speurtocht ontwikkeld voor kinderen door het Nijsinghuis. Bij deze speurtocht leren de kinderen op zoek te gaan naar details in de schilderijen op de wanden van het Nijsinghuis. De speurtocht blijkt een groot succes te zijn! Ook is de Kijkwaaier – een boekje om het gesprek aan te gaan over de kunst in de Museumtuin – extra gepromoot.

Museum De Buitenplaats op de kaart

Het belang van een goed marketing- en pr-beleid is van grote waarde voor de online en offline zicht- en vindbaarheid van Museum De Buitenplaats. In 2023 is de samenwerking met online marketingbureau Meceda doorgezet. Meceda biedt ondersteuning op het gebied van het onderhouden van de website, de externe communicatie, en de sociale media van het museum.

In november stond Museum De Buitenplaats op de Promotiedagen in Martiniplaza in Groningen. Hier werd de zakelijke verhuur van onder andere de Oranjerie gepromoot. Deze promotie heeft al een aantal boekingen opgeleverd, en er is meer naamsbekendheid gecreëerd.

Uitzending Tussen Kunst en Kitsch Extra

Op 7 november 2023 wijdde Tussen Kunst en Kitsch Extra een aflevering aan Museum De Buitenplaats. De aanleiding was een vondst, gedaan tijdens een uitzending van Tussen Kunst en Kitsch in het Drents Museum te Assen, waar een schilderij van Jan van der Kooij voorbijkwam. Voor Willem de Winter bleek dit de aanleiding om in de wereld van de Noordelijke Realisten te duiken, waarbij een bezoek aan het Nijsinghuis in Eelde niet kon ontbreken.

In de uitzending neemt Willem De Winter kijkers mee door het zeventiende-eeuwse Nijsinghuis, waar vijf andere schilders van de Noordelijke Realisten hun fantasie de vrije loop lieten op de wanden. In een rondleiding door het voormalige woonhuis vertelt De Winter over de werkwijzen van Matthijs Röling, Wout Muller, Pieter Pander, Clary Mastenbroek en Olga Wiese, en hun vriendschap met de oprichters van Museum De Buitenplaats. Vervolgens ontmoeten Willem de Winter en Olga Wiese elkaar in het paviljoen van het museum, middenin de tentoonstelling *Vrouwen van De Buitenplaats*. De kunstenaar vertelt er over haar laatste werk en hoe haar schilderkunst zich door de jaren heen heeft ontwikkeld.

De aflevering is op 9 november 2023 uitgezonden op NPO 2 Extra en terug te kijken via de website van AvroTros: <https://www.avrotros.nl/article/kijken-bij-noordelijke-realisten-in-tussen-kunst-en-kitsch-extra~233/>.

Een belangrijk speerpunt van 2023 (en verder in de toekomst) is het opzoeken van verbinding en zichtbaarheid met de inwoners van Eelde en omstreken. Om dit doel te halen gingen de deuren van het museum op twee maandagen gratis open voor inwoners van Eelde. Dit bleek een groot succes te zijn. Veel bezoekers waren nog niet eerder in het museum of in het Nijsinghuis geweest, terwijl ze hier dichtbij wonen.

Een gedetailleerd overzicht van de communicatie, pr en marketing in 2023 is te vinden in *bijlage 6*.

Technische dienst

Ook in 2023 hebben de werkzaamheden zich voornamelijk toegelegd op het onderhouden en bijhouden van de gebouwen van Museum De Buitenplaats.

Een van de belangrijkste punten van de technische dienst in 2023 is de aanleg van de tuinverlichting. De afwezigheid van dergelijke verlichting in de Museumtuin leverde gevaar op en zorgde voor het eerder sluiten van de tuin in donkere periodes. Dankzij bijdragen van het Cultuurfonds en stichting Vrienden van De Buitenplaats heeft het museum kunnen investeren in tuinverlichting.

Ook is er door de stijgende energiekosten gekeken naar mogelijkheden op het gebied van energiebesparing. De aanpassingen, te lezen in *bijlage 7*, hebben geresulteerd in een besparing op de energiekosten.

Een uitgebreid overzicht van alle maatregelen en aanpassingen van de technische dienst is te vinden in *bijlage 7*.

Vrienden van Museum De Buitenplaats

Het bestuur van de Stichting Vrienden Museum De Buitenplaats te Eelde bestond in 2023 uit:

- Peter Tholen, voorzitter
- Jitty Jaarsma, secretaris en plaatsvervangend voorzitter
- Riet Smits, penningmeester en plaatsvervangend secretaris
- Anne Marie Nelck, bestuurslid en plaatsvervangend penningmeester

Naast vergaderen organiseerde het bestuur ook een aantal leuke activiteiten voor de Vrienden van Museum De Buitenplaats. Het warm houden van de onderlinge connecties is belangrijk voor het behoud van de stichting.

Het bestuur van de Vrienden van Museum De Buitenplaats heeft in 2023 diverse bijdragen gedaan aan het museum voor verschillende activiteiten en aanschaffingen. Een overzicht hiervan is opgenomen in *bijlage 8*.

De Lily van WERC tijdens Schitteringen – De Tuin Verlicht. Foto: Michael van der Zee.

Businessclub Museum De Buitenplaats

Samenwerken is van groot belang. Als lid van de Businessclub van Museum De Buitenplaats worden onderlinge relaties versterkt, en leert men ondernemers in de omgeving kennen. De Businessclub heeft enthousiaste leden die zich ook daadwerkelijk aan het museum hebben gecommitteerd. Met de jaarlijkse bijdrage steunen de leden van de Businessclub Museum De Buitenplaats.

De Businessclub is in 2023 regelmatig bij elkaar geweest. De bijeenkomsten hadden als thema 'kunst en musea', en werden goed bezocht. In *bijlage 9* is een overzicht te vinden van de activiteiten voor de leden van de Businessclub in 2023.

Kerstontbijt voor de Businessclub in december 2023.

Raad van Toezicht

Stichting Museum De Buitenplaats heeft een Raad van Toezicht die vier keer per jaar bijeenkomt en indien noodzakelijk vaker. In 2023 stonden de vergaderingen en bijeenkomsten vooral in het teken van het toekomstplan en welke stappen daarin te ondernemen.

Eind 2023 bestond de Raad van Toezicht uit de volgende leden:

De heer J.J. Plas (voorzitter)
De heer prof. dr. J.S.A.M. van Koningsbrugge
De heer B. Lokken
Mevrouw R. Tijmes

Colofon

Uitgave: Museum De Buitenplaats

Tekst en eindredactie: Hanneke Hoekstra en Lutske Visser

Bijdragen: Hanneke Hoekstra, Annette Offringa, Michael van der Zee, Anouk Folkerts, Barber van der Laan, Nicoline Goris, Lutske Visser, Sjoukje Bastiaans, Anke Flik en Jitty Jaarsma.

Beeldredactie: Lutske Visser

Publicatiedatum: 25 maart 2024

Bezoekadres

Hoofdweg 76, 9761 EK, Eelde
Telefoon: (050) 3095818
Website: www.museumdebuitenplaats.nl
E-mail: info@museumdebuitenplaats.nl

KVK-nummer: 04051635

Bijlagen

Bijlage 1 – Tentoonstellingen 2023

Verstild Bezit: Het depot belicht

11 november 2022 t/m 5 maart 2023

In het najaar van 2022 heeft Museum De Buitenplaats een selectie van stillevens en beelden van verstilling uit de eigen collectie geopend. De tentoonstelling *Verstild Bezit – Het Depot Belicht* bracht kunstwerken onder de aandacht die lang onopgemerkt in het depot zijn gebleven. Het was voor het eerst sinds tijden dat een groot deel van deze werken aan het licht werd gebracht. Het ene object was al tien jaar niet meer op zaal geweest, terwijl een ander zelfs nooit eerder aan publiek werd getoond.

Het stilleven blijft een van de meest geliefde thema's onder kunstenaars. Met een eeuwenlange geschiedenis die haar oorsprong vindt in de Romeinse Oudheid, is het geen wonder dat het genre van het stilleven inmiddels vele vormen kent. Een keuze van ruim 70 werken in Museum De Buitenplaats laat zien dat deze veelzijdigheid ook voor het moderne stilleven opgaat. Door traditionele stillevens, verstilde portretten, en zelfs vervreemdende blikken op de werkelijkheid samen te brengen, benadrukt de tentoonstelling de uitzonderlijke diversiteit tussen beelden vervuld van stilte.

De tentoonstelling toont werken van onder meer Rien Beringer, Hermanus Berserik, Karl Blossfeldt, Donald Campbell, Douwe Elias, Kenne Grégoire, Chris Herenius, Otto B. de Kat, Diederik Kraaijpoel, Jan van der Kooi, Jan Mankes, Urs Pfannenmüller, Tjerk Reijnga, Michael Reynolds, Matthijs Röling, Luzia Simons en Joop Vegter.

De tentoonstelling *Verstild Bezit: Het depot belicht* werd mede mogelijk gemaakt door de Provincie Drenthe, de gemeente Tynaarlo en Stichting Beringer Hazewinkel.

Aantal bezoekers 2023: 2.282

Tjibbe Hooghiemstra: Water

14 maart t/m 18 juni 2023

Al jarenlang loopt water als een rode draad door het werk van Tjibbe Hooghiemstra. De kunstenaar is niet alleen gefascineerd door het verschijnsel van water, maar ook alles wat daaruit voortkomt. Van ontdekkingsreizen en de ontwikkeling van zeekaarten, tot nieuwe bevindingen die nog steeds over water worden gedaan.

Tussen ruim tachtig schilderijen, tekeningen en papiercollages kon je je binnen *Tjibbe Hooghiemstra: Water* als ontdekkingsreiziger wanen op nog onbekend terrein. Wat voor betekenis geven wij als mensen aan water? En hoe krijgt dat vorm in de kunst en wetenschap?

Ter gelegenheid van de tentoonstelling verscheen een gelijknamige publicatie bij Van Spijk Uitgevers, met bijdragen van bekroonde dichters Nancy Campbell en Forrest Gander.

Tjibbe Hooghiemstra (1957) is geen vreemde voor Museum De Buitenplaats. Eerder was zijn werk in Eelde te zien in 2017 als onderdeel van de internationale fotomanifestatie *Nucleus* van Noorderlicht. Hooghiemstra's kunst is gepresenteerd in musea in binnen- en buitenland, zoals het Stedelijk Museum Amsterdam, Teylers Museum, Museum Belvédère, en The Irish Museum of Modern Art in Dublin. De tentoonstelling *Water* stond al meerdere jaren gepland binnen de programmering van Museum De Buitenplaats, maar kon door lockdowns in 2019 en 2020 niet eerder gepresenteerd worden. In 2023 vond de expositie eindelijk doorgang, en wel met groot succes: in het NRC Handelsblad werd *Tjibbe Hooghiemstra: Water* beoordeeld met vier van vijf ballen.

De tentoonstelling *Tjibbe Hooghiemstra: Water* werd mede mogelijk gemaakt door de Provincie Drenthe, de gemeente Tynaarlo en Stichting Beringer Hazewinkel.

Aantal bezoekers: 5.643

Match: 1 op 1 met het Rijksmuseum

2 juli 2023 t/m 3 september 2023

In de zomer van 2023 reisden twaalf topstukken uit het Rijksmuseum af naar twaalf musea in Nederland, in elke provincie één. Onder de noemer *Match* werden deze meesterwerken in de musea gepresenteerd naast een verwant werk uit de eigen collectie. Het was een intieme ontmoeting tussen twee kunstwerken: een perfecte Match. Van 2 juli tot en met 3 september 2023 stelde Museum De Buitenplaats een uitzonderlijk duo tentoon van twee vrouwelijke kunstenaars. Het schilderij *De Serenade* (1629) van Judith Leyster was afkomstig uit de Eregerij van het Rijksmuseum en hing in Eelde zij aan zij met een werk van Olga Wiese uit de eigen collectie, getiteld *Sandvikens Troost* (ca. 2003).

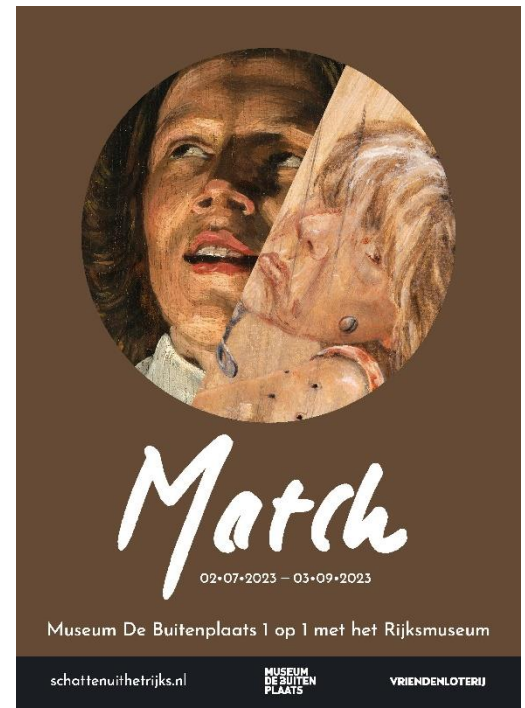
De expositie *Match* werd gelijktijdig met *Vrouwen van De Buitenplaats* feestelijk geopend op 1 juli 2023. De besloten opening voor genodigden werd geopend door Commissaris van de Koning in Drenthe, mw. Jetta Klijnsma. Tijdens de open dag die volgde, konden bezoekers vervolgens onder vrij entree van de presentatie *Match* genieten.

Bij de tentoonstelling verscheen een rijk geïllustreerd boek met daarin alle 24 kunstwerken afgebeeld. Twaalf schrijvers leverden een bijdrage aan de uitgave. Voor de match in Eelde is dat prinses Marilène van Oranje-Nassau Van den Broek, die schrijft over de ontmoeting van Leyster en Wiese in de bijzondere setting van Museum De Buitenplaats.

Match: 1 op 1 met het Rijksmuseum is tot stand gekomen uit initiatief van Stichting M6. Tot de andere deelnemende musea behoorden Gemeentemuseum Het Hannemahuis, Groninger Museum, Museum De Buitenplaats, Stedelijk Museum Kampen, Museum Nagele, Museum Henriette Polak, Stedelijk Museum Alkmaar, Museum Huis Doorn, Museum Gouda, Zeeuws Museum, Markiezenhof en het Limburgs Museum.

De tentoonstelling *Match: 1 op 1 met het Rijksmuseum* werd mede mogelijk gemaakt door het Rijksmuseum Amsterdam en de Vriendenloterij.

Aantal bezoekers: 5.064

Vrouwen van De Buitenplaats: Olga Wiese, Dorothé van Driel, Clary Mastenbroek, Tamara Muller en Trudy Kramer

2 juli 2023 t/m 29 oktober 2023

In het verlengde van *Match* vestigde Museum De Buitenplaats de volledige aandacht op vrouwelijke kunstenaars. Met de tentoonstelling *Vrouwen van De Buitenplaats* werden sleutelfiguren onder de aandacht gebracht. Zoals Olga Wiese (1944) en Clary Mastenbroek (1957), die beiden wandschilderingen aanbrachten in het Nijsinghuis. Dit zeventiende-eeuwse rijksmonument was destijds het woonhuis van Jos en Janneke van Groeningen, die later Museum De Buitenplaats zouden oprichten.

Jarenlange betrokkenheid

De figuratieve kunsttraditie in het noorden kent met het werk van Olga Wiese een eigenzinnige variant. Haar wonderlijke schilderijen hebben zich niet alleen een plaats verworven in Groninger etablissementen en in particuliere collecties, maar ook in diverse musea in Nederland. In 1994 begon Wiese aan haar project in het Nijsinghuis, waar ze de slaapkamer van wandschildering voorzag. Het vormde het begin van een jarenlange betrokkenheid bij het museum. Met ruim twintig van Wiese's werken plaatste *Vrouwen van De Buitenplaats* de in Groningen werkzame kunstenaar opnieuw in het middelpunt. Een groot deel van de selectie werd voor het eerst aan publiek getoond.

Uit de eigen collectie werd werk gepresenteerd van Dorothé van Driel, Clary Mastenbroek, Tamara Muller en Trudy Kramer. Met ruim veertig van hun schilderijen, tekeningen, collages en glassculpturen brengt *Vrouwen van De Buitenplaats* de gevarieerde werkwijzen van deze kunstenaars aan het licht. Tijdens de expositie werd werk in de beeldentuin van Museum De Buitenplaats uitgelicht, van Lotta Blokker, Dorothé van Driel, Charlotte van Pallandt, Jet Schepp, Patricia Suer en Elizabeth Varga.

Bij het eindigen van de presentatie *Match* op 3 september 2023 is er op 4 september 2023 een wisseling doorgevoerd, waarbij *De Serenade* van Judith Leyster plaats maakte voor werk van Olga Wiese.

De tentoonstelling *Vrouwen van De Buitenplaats* werd mede mogelijk gemaakt door de Provincie Drenthe, de gemeente Tynaarlo en Stichting Beringer Hazewinkel.

Aantal bezoekers: 2.956

provincie Drenthe

gemeente Tynaarlo

BERINGER HAZEWINKEL

Tijdsbeeld: Tien jaar aanwinsten

4 november 2023 t/m 4 februari 2024

Sinds 1996 ligt de focus van Museum De Buitenplaats op figuratieve kunst. Toch is het museum in Eelde de afgelopen jaren uitgegroeid tot een instelling die ook voorbij het figuratieve durft te gaan. Daarbij is de nadruk steeds meer op hedendaagse tekenkunst komen te liggen. Het maakt de huidige collectie tot een kleurrijk en divers geheel.

Met schenkingen, aankopen en legaten blikt *Tijdsbeeld* terug op aanwinsten vanaf 2013. Ruim vijftig schilderijen, beeldhouwwerken en tekeningen laten zien hoe de grenzen van figuratie binnen de museumcollectie telkens worden verlegd. De expositie toont werk van onder anderen Richard Bolhuis, Paul van der Eerden, Arno Kramer, Hans Lemmen, Harro Nikkels, Charlotte Schleiffert, Elisabeth Varga en Henk Visch. De bovenverdieping van het museumpaviljoen is gewijd aan kunstenaar Wout Muller. Deze presentatie is samengesteld door een masterstudent van de Rijksuniversiteit Groningen en neemt een bijzonder legaat uit 2017 als uitgangspunt.

De tentoonstelling *Tijdsbeeld: Tien jaar aanwinsten* liep tot 4 februari 2024.

De tentoonstelling *Tijdsbeeld: Tien jaar aanwinsten* werd mede mogelijk gemaakt door de Provincie Drenthe, de gemeente Tynaarlo en Stichting Beringer Hazewinkel.

Aantal bezoekers 2023: 3.267

**MUSEUM
DE BUITEN
PLAATS**

**Tijds
beeld**
Tien jaar aanwinsten

4 november 2023
t/m 4 februari 2024

www.museumdebuitenplaats.nl

provincie Drenthe gemeente Tynaarlo BERINGER HAZEWINKEL VRIENDEN VAN DE BUITENPLAATS

Bijlage 2 - Collectie

Aan het einde van 2023 telde de collectie van Museum De Buitenplaats 1.374 objecten.

Aanwinsten

Vondsten

- Kanonskogel (twaalfponder), gietijzer, c. 1590 – 1680
Op 21 januari 2023 is de lindeboom nabij de achtergevel van het Nijsinghuis gekapt uit veiligheidsoverwegingen. Tijdens deze werkzaamheden stuitte werknemers van Dolmans Landscaping Group op een voorwerp, voorheen begraven onder de wortels van de boom. Het bleek om een gietijzeren kanonskogel te gaan, een zogeheten twaalfponder. Vooralnog is de datering en herkomst van de kogel onzeker. Naar schatting dateert deze uit eind-zestiende of zeventiende eeuw.

Schenkingen

- Dorothe van Driel, zonder titel, circa 1983, glas
Schenking door mw. Wilma Wiepking-Mulder
- Olga Wiese, *Doggy Buddha*, 2014-2018, olieverf op doek
Schenking door Stichting Vrienden Museum De Buitenplaats

Bruiklenen

In 2023 heeft Museum De Buitenplaats meerdere objecten uit de eigen collectie voor bepaalde tijd in bruikleen afgestaan aan drie instellingen.

- **Museum Wierdenland** Ezinge | 17-12-2022 t/m 04-06-2023
Matthijs Röling | 3 objecten
- **Fraeylemaborg** Slochteren | 15 oktober 2022 t/m 26 februari 2023
Rein Pol | 1 object
- **Museum Nienoord** Leek | 06-04-2023 t/m 23-08-2023
 - Natasja Bennink | 1 object
 - Guus Hellegers | 1 object
 - Trudy Kramer | 1 object
 - Wout Muller | 3 objecten
 - Pieter Pander | 1 object
 - Matthijs Röling | 10 objecten
 - Piet Sebens | 1 object
 - Ger Siks | 2 objecten

Bijlage 3 – Concerten, evenementen en activiteiten

Datum	Titel	Type	Extra
Zondag 22 januari	Nieuwe Noten Amsterdam	Concert	
Zondag 19 februari	Olivier Kemler & Jesse Wienke	Concert	
Woensdag 22 februari	Schemer schilderen	Workshop	
Zaterdag 25 februari	Asymmetrisch schikken	Workshop	
Zaterdag 4 maart	Papier van papier	Workshop	
Donderdag 16 maart	Yoga in de Museumzaal	Activiteit	Doorlopend t/m 20 april)
Zondag 26 maart	Winnaars <i>Prinses Christina Concours</i>	Concert	
Woensdag 29 maart	Ontspannen tussen de kunst	Concert	Ligconcert
Woensdag 12 april	Tai Chi in de Museumtuin	Activiteit	Doorlopend t/m december 2023
Maandag 17 april	Nederlands Studenten Kamerorkest (NESKO)	Concert	Speciaal voor kinderen
Woensdag 19 april	Gekleurd Grijs	Activiteit	Rondleiding door junior conservator
Vrijdag 21 april	<i>Reikhalzen naar het leven</i> – Yentl Flavour	Muziekvoorstelling	In samenwerking met Culturele Raad Eelde
Zondag 7 mei	Poëzie van Rutger Kopland omlijst door muziek	Concert	
Woensdag 10 mei	Stiftgedicht	Workshop	
Zaterdag 13 mei	Stiftgedicht	Workshop	
Zondag 7 mei t/m 16 augustus	Luisterkoetsen van Johan de Goede	Poëzie	In de Museumtuin
Dinsdag 16 mei	<i>Flow Freely</i>	Kamermuziekweek concert	Prins Claus conservatorium
Vrijdag 19 mei	Kaartencollage	Workshop	
Zaterdag 27 mei	Kaartencollage	Workshop	
Zondag 4 juni	Brackman Trio	Concert	In samenwerking met familie Labberté-Hoedemaker
24 en 25 juni	Zomertuinenmarathon		
Zaterdag 9 en zondag 10 september	Open Monumentendagen	Activiteit	
Zondag 24 september	Gedichten met muzikale omlijsting	Concert	Rondje Cultuur
Oktober 2023	Kindermaand	Activiteit	Speurtocht en Kijkwaaier
Zondag 1 oktober	NNO ensemble BLEND	Concert	Opening van het kamermuziekseizoen

7 & 8 oktober	Herfsttuinenmarathon		
Donderdag 19 oktober	Club Classique met Abdelkader Benali	Vertelconcert	In samenwerking met Culturele Raad Eelde
Vrijdag 20 t/m zondag 22 oktober	OER en STOER	Verhalenweekend Drenthe	In de Oranjerie
Zondag 22 oktober	Floor Wittink vertelt Toon Tellegen	Vertelconcert	Oktober Kindermaand
Zondag 5 november	Pianoduo DimitrovBoelee	Concert	In samenwerking met familie Labberté-Hoedemaker
9 t/m 12 november	<i>Schitteringen – De Tuin Verlicht</i>	Evenement	In samenwerking met WERC
Vrijdag 24 november	<i>Door Tralies Heen</i>	Multi-media voorstelling	
Dinsdag 5 december	<i>Take a breath</i>	Kamermuziek-week concert	Prins Claus conservatorium
Zondag 17 december	Pianist & componist Douwe Eisenga	Concert	
Woensdag 20 december	Ligconcert	Concert	

Bijlage 4 – Onderhoud Museumtuin

In het voorjaar van 2023 heeft de coördinator van de museumtuin zijn taken neergelegd en overgedragen aan de huidige coördinator van de museumtuin. De bedrijfsstructuur en de besluitvorming zijn hierdoor vereenvoudigd.

Bepanting en onderhoud

Het tuinonderhoud is in 2023 wederom verzorgd door vaste krachten van Dolmans Landscaping Group en een enthousiaste groep vrijwilligers. Een van deze taken was het inventariseren van de borders. Het basisplan van de tuin was bekend alsook de aanschaf van planten door gevonden plantenlijsten. Echter waarvoor deze planten in de plaats zijn gekomen is nooit bijgehouden. Eind november is dit project afgerond, en zijn de hoofdborders, rozentuin en slangenmuur in kaart gebracht.

Eind december 2023 is de caneelappel teruggekeerd in de Appelhof. De afgelopen vier jaar is deze bij Lubbert Dijkhuizen van de Baggelhof helemaal opgekweekt. Met de toevoeging van deze appelboom is de Appelhof met haar 21 unieke historische appelsoorten weer compleet.

Het bestrijden van de buxusmot is ook in 2023 een uitdaging gebleken. De inzet van feromoonvallen maakt het signaleren gemakkelijker, en vangt ook een aantal motten. Helaas blijkt dit niet voldoende te zijn. Op veel plekken in en rond Eelde is de buxus ondertussen kaalgevreten, en zelfs helemaal verdwenen. Bij het niet tijdig signaleren en anticiperen van en op dit probleem is de kans aanwezig dat de museumtuin hier ook meer overlast van gaat ondervinden. Een idee is om de buxus te vervangen door een resistente soort.

Door de vele regenval in het najaar zijn er enkele problemen ondervonden in de museumtuin. Zo is de tuin meermaals dicht gebleven doordat er te veel water op de paden bleef staan. Ook heeft het overtollige water gestaan in de Appelhof, op de paden in de museumtuin, op het voorplein van het museum, in de Nijsinghuistuin, en in de kas bij het Nijsinghuis.

Visie op de tuin

Sinds september is de museumtuin te betreden via de grote hekken vanaf het Kampje. Menig bezoeker en marktkoopman komt nu via deze zijde de tuin binnen. Openstelling van deze zijde van de tuin heeft tot op heden niet geleid tot enige vorm van overlast of schade. Museum De Buitenplaats ontvangt veel positieve geluiden naar aanleiding van het openstellen van deze hekken.

Tijdens *Schitteringen – De Tuin Verlicht*, wat plaatsvond van 9 t/m 12 november 2023, bezochten ongeveer 600 mensen de Museumtuin. Ook hier was de waardering onder de bezoekers groot, en is er gezocht naar verbinding met inwoners en omwonenden van Eelde.

Met de veranderde structuur en het nieuw ijen van de tuin, samen met de hoeveelheid vrijgekomen papieren en digitale informatie, is een nieuw beeld van de tuin ontstaan. Het is duidelijk dat het rooien van de buxus in 2016 de tuin aanmerkelijk heeft veranderd, en dat de vervangende taxus en Lonicera beduidend andere struiken zijn die de strakheid van de buxus niet kunnen evenaren. Samen met de keuze om vier plantvakken rond de spiegelvijver te leggen, maakt dat het kenmerkende beeld rond de spiegelvijver is aangepast.

Bijlage 5 – Educatie

Primair onderwijs

Interactieve kinderrondleiding

In samenwerking met Stichting Kunst en Cultuur worden er via het project *Culturele Mobiliteit* scholen uit heel Drenthe ontvangen. Zij gaan aan de hand van een Kijkwijzer die aansluit op de huidige tentoonstelling kunst bekijken, kunst bespreken en zelf kunst maken. Er deden **530 leerlingen** mee aan dit project vanuit het primair onderwijs.

Kijken is een kunst

In samenwerking met Kits Primair bieden we *Kijken is een Kunst* aan. Dit is onderdeel van een doorgaande leerlijn over beeldcultuur van de Drentse Cultuur Academie. Het afgelopen jaar is dit project vernieuwd. Alle deelnemers hebben hun lessen en portfolio herzien en dit is in een nieuwe stijl samengevoegd. Musea die hieraan deelnemen zijn het Drents Archief, Drents Museum, Hunebedcentrum, Theater De Nieuwe Kolk, Herinneringscentrum Kamp Westerbork, en Het Gevangenis­museum. Dit jaar hebben we **104 leerlingen** mogen ontvangen.

Cultuurmenu Tynaarlo

In samenwerking met het ICO (Instituut voor Creatief Onderwijs) worden er in Museum De Buitenplaats projecten aangeboden voor alle klassen.

- *Kleine Kunstenaars*
De groepen 1 t/m 4 krijgen in het museum een kunstopdracht van kunstenaars welke aansluit bij de kunstwerken op zaal. We hebben heel wat peuters en kleuters mooie werken zien maken, in totaal waren er **326 kleine kunstenaars**.
- *Een Betoverend Huis*
Voor groep 5/6 is een lessenserie ontworpen waarbij zij het Nijsinghuis bezoeken. De klas gaat aan de hand van de maquette op onderzoek uit en vertelt hun bevindingen aan een museumdocent die de klas bezoekt. Vervolgens komen ze in het Nijsinghuis onder begeleiding van een museumdocent het Nijsinghuis bekijken en maken ze foto's van opmerkelijke details. Deze worden als inspiratie gebruikt voor een eigen kamer die ze in de klas gaan ontwerpen onder begeleiding van een kunstenaar. In 2023 hebben **117 leerlingen** een bezoek aan het Nijsinghuis gebracht.
- *Dromen, vliegen, stapelen*
De groepen 7 en 8 krijgen een poëzieles op school. In de beeldentuin van De Buitenplaats gaan ze op onderzoek uit en doen ze inspiratie op voor een gedicht. Zij gaan hiermee aan de slag met dichter Kasper Peters en hun gedicht in de klas verder uitwerken. Dit jaar hebben **110 leerlingen** zich laten inspireren op de Museumtuin.

Voortgezet onderwijs

Interactieve kinderrondleiding

In samenwerking met Stichting Kunst en Cultuur worden er via het project *Culturele Mobiliteit* scholen uit heel Drenthe ontvangen. Zij gaan aan de hand van een Kijkwijzer die aansluit op de huidige tentoonstelling kunst bekijken, kunst bespreken en zelf kunst maken. Er deden dit jaar **75 leerlingen** mee aan dit project vanuit het voortgezet onderwijs.

Hoe Licht Gedicht Wordt

Een project over fotografie en poëzie. Dit project is te volgen voor elk leerjaar van het voortgezet onderwijs. Een aantal jaar wordt dit nu in samenwerking met VO Terra Eelde uitgevoerd.

Onder begeleiding van een professionele fotograaf, Sake Elzinga, en een professionele dichter, Kasper Peters, wordt beeld en tekst gemaakt en op school worden deze samengevoegd. Alle leerlingen van het eerste jaar gaan foto's maken en een gedicht bij de gekozen foto. Deze worden samengevoegd tot één beeld. Deze worden tentoongesteld in de museumtuin. Ouders, belangstellenden en de pers worden uitgenodigd. De tentoonstelling wordt geopend door de museumdirecteur en de schooldirecteur. De leerlingen verzorgen hierbij zelf hapjes en drankjes. Dit jaar waren er **134 leerlingen** die hun eigen werk kwamen tentoonstellen.

Ook is er voor de examenklassen een opdracht waarbij ze beeldmateriaal verzamelen in de beeldentuin en hiervoor een poster ontwerpen. Museum De Buitenplaats fungeert hier als opdrachtgever. Zij vragen een poster te ontwerpen om de tuin onder de aandacht te brengen waarbij rekening wordt gehouden met kleurgebruik, lettertype en het gebruik van logo's. Er wordt een slogan gegeven welke zij op de poster verwerken. Vanuit elke klas wordt een favoriet gekozen, welke als daadwerkelijke poster in het museum wordt opgehangen.

Winnende posters van de examenopdracht.

Algemeen

Kijkwijzer

Voor de leerlingen die met Culturele Mobiliteit via Stichting Kunst en Cultuur het museum bezoeken wordt een Kijkwijzer ontwikkeld welke aansluit op de lopende tentoonstelling. Deze is ook beschikbaar voor bezoekers en is geschikt voor een grote doelgroep. De opdrachten kunnen eventueel thuis gemaakt worden, of met materiaal van het museum in het museumcafé.

Blauw, groen, en beestjes

Deze speurtocht is in 2023 ontwikkeld voor bezoekers van het Nijsinghuis. Deze is geschikt voor meerdere doelgroepen; er kunnen beestjes gespeurd worden en vragen beantwoord om de fantasie te prikkelen. Ook kan er een tekening gemaakt worden met het Nijsinghuis als inspiratie.

Beeldentuinboekje

Er is een boekje ontwikkeld met verdiepende vragen en informatie over de beelden in de museumtuin.

Kijkwaaier

De Kijkwaaier is ontwikkeld voor families. Zij kunnen deze lenen en hiermee de tuin en haar beelden ontdekken en bespreken.

Instaprondleiding (VTS)

Voor volwassenen zijn er instaprondleidingen mogelijk waarbij gebruik wordt gemaakt van Visual Thinking Strategy.

Oktober Kindermaand

Voor Oktober Kindermaand is dit jaar weer een concert georganiseerd. Pianist en saxofonist Floor Wittink heeft verhalen van Toon Tellegen verteld, waarbij ze zichzelf begeleidde met muziek.

Ook konden kinderen de speurtocht *Blauw, groen, en beestjes* doen, en kon de Kijkwaaier in de tuin gebruikt worden. **64 kinderen** hebben zich in oktober hiermee vermaakt.

Workshops bij tentoonstelling

Om een grotere doelgroep te bereiken zijn er in 2023 verschillende workshops aangeboden, passend bij de thematiek van de lopende tentoonstelling. Deze workshops werden aangeboden voor volwassenen, **25 volwassenen** zijn langskomen om een workshop te volgen.

Asymmetrisch schikken

In de Oranjerie werd een workshop bloemschikken aangeboden. Deze workshop was gebaseerd op de Japanse techniek Ikebana, waarbij vooral wordt gekeken naar de groei van het materiaal en de compositie. Ter inspiratie begon deze met een rondleiding door de museumtuin.

Papier maken

Van oud papier kan je weer nieuw papier maken. Er werd een workshop gegeven waarbij gebruikt werd gemaakt van oud papier van het museum.

Schemer schilderen

Om inzicht te krijgen in de werking van kleurcontrasten is een overzicht gemaakt van kleurcontrasten en zijn de werken op zaal aan de hand hiervan bekeken. Vervolgens zijn de lichten gedimd en werd er een stilleven geschilderd in de schemering, waardoor alleen grijstinten waarneembaar waren. Wel werd er geschilderd met kleur. Dit gaf verrassende beelden bij het zien van de werken in het licht.

Kaartencollage

Bij de tentoonstelling *Tjibbe Hooghiemstra: Water* is een collageworkshop verzorgd, waarbij gebruik werd gemaakt van oude ansichtkaarten uit de museumwinkel.

Opening Match

Bij de opening van de tentoonstelling *Match* werden er workshops aangeboden in de Oranjerie. Er kon een collage gemaakt worden, en er kon gewerkt worden aan een stiftgedicht.

Workshop papier van papier. Foto: Nicoline Goris.

Bijlage 6 – Communicatie, Marketing en pr

Social media

In 2023 is uitvoerig gebruik gemaakt van de social mediakanalen Facebook en Instagram. Om enige regelmaat hierin te verzorgen werd #MuseumMaandag voortgezet. Hierbij werd elke twee weken een kunstwerk, beeld of sneak peek geplaatst. Deze voorproefjes prikkelen en stimuleren potentiële bezoekers om naar Museum De Buitenplaats te komen.

	Instagram	Facebook	LinkedIn	Externe nieuwsbrief
Begin 2023	2466 volgers	2600 likes 2700 volgers	228 volgers	1308 abonnees
Eind 2023	2711 volgers	2700 likes 2800 volgers	279 volgers	1385 abonnees

Website

In 2023 is de nieuwe website van Museum De Buitenplaats online gegaan. Marketingbureau Meceda heeft de website helemaal opnieuw vormgegeven, zodat het museum beter vindbaar is. Ook is de website zelf overzichtelijker, en kunnen bezoekers de informatie sneller vinden. De vernieuwing van de website is tot stand gekomen door een subsidie voor digitalisering.

Advertenties en vermeldingen

In 2023 is veelvuldig gebruik gemaakt van offline advertenties, zowel in lokale als in landelijke kranten en tijdschriften. Hoewel het belangrijk is om te adverteren in kunstmagazines en kunstkranten, is het ook belangrijk om te adverteren in kranten en magazines die niet specifiek gericht zijn op kunst en musea.

Promotiedagen

Op 7 en 8 november was Museum De Buitenplaats te vinden op de promotiedagen in Martiniplaza. Tijdens deze promotiedagen zijn voornamelijk de zakelijke arrangementen en het huren van de Oranjerie gepromoot. Museum De Buitenplaats heeft tijdens de promotiedagen hard aan de naamsbekendheid gewerkt, en de eerste vergaderingen zijn al plaatsgevonden in de Oranjerie!

Bijlage 7 – Facilitaire zaken en veiligheid

Gebouwen en technische installaties

In 2023 hebben de werkzaamheden in het ensemble De Buitenplaats zich toegelegd op het onderhoud en bijhouden van zaken. Ook blijkt het belangrijk om oude techniek te vervangen, en te gaan investeren in nieuwe technieken om in de toekomst de museale functie te behouden.

De jaarlijkse controles en onderhoud aan de klimaatinstallatie en CV's zijn uitgevoerd. De cv-ketel op de loft van het Nijsinghuis is in oktober vervangen. De pomp in het cv-systeem van de Oranjerie is in oktober vervangen.

Veiligheid en Beveiliging

Voor de bruikleen van het Rijksmuseum voor tentoonstelling *Match* die van begin juli tot eind augustus plaatsvond, is zowel het alarmsysteem als het entree-protocol op meerdere punten aangepast. Daarnaast zijn de banden met de politie dit jaar aangehaald.

De AED en de brandtrommels zijn in oktober en november gecontroleerd en aangevuld. Op 24 april 2023 hebben 10 medewerkers de BHV-cursus gevolgd. Hiervan waren acht medewerkers op herhaling, en twee medewerkers volgden deze cursus voor het eerst. Er zijn in totaal 12 personen met BHV.

De afwezigheid van verlichting in de Museumtuin is al langer een groot gemis. Dankzij de stichting Vrienden van De Buitenplaats en het Cultuurfonds heeft het museum kunnen investeren in tuinverlichting, die van het Kampje via het Nijsinghuis naar het Museumcafé lopen. Een groot deel van de verlichting is in november 2023 aangelegd. Door een lange en natte periode aan het eind van 2023 is het laatste deel nog niet aangelegd.

De hoge energieprijzen en bewustwording met betrekking tot het milieu laten ons anders kijken naar het energieverbruik. Besparingen worden onder andere gedaan door het vervangen naar ledlampen, de kachel in de Oranjerie wordt alleen aangestoken als er een partij is, pompen staan in de tuin in de winter uit, en op de museumzaal wordt de verlichting pas volledig aangestoken als de eerste bezoeker zich meldt.

Collectie en wisselweken

2023 telde drie wisselweken en een wisseldag: maart (Tjibbe Hooghiemstra), juni (Match en Olga Wiese), september (wisseldag – retour Match) en oktober (Tijdsbeeld). Elke wisselweek is gebruik gemaakt van een ingehuurd transportmiddel voor het halen en brengen van de schilderijen en wanden.

Bijlage 8 – Stichting Vrienden van Museum De Buitenplaats

Tijdens vergaderingen in 2023 werden onder andere de volgende punten besproken

- Vaststelling statuten;
 - Deze zijn inmiddels vastgesteld en ondertekend.
- Diverse aanvragen.

Gehonoreerde aanvragen

- Bijdrage *Schitteringen – De Tuin Verlicht*: € 5.000,--
- Bijdrage permanente verlichting in de Museumtuin: € 5.000,--
- Stichting Vrienden van Museum De Buitenplaats heeft het schilderij *Doggy Buddha* (2014-2018) van Olga Wiese (1944) aangekocht en aangeboden aan het museum: € 5.000,--

Activiteiten geïnitieerd door de Vriendenstichting

- Vriendenconcert 5 november 2023

Bijlage 9 – Businessclub

In 2023 konden de leden van de Businessclub naar een aantal evenementen vanuit Museum de Buitenplaats.

- Bezoek Groninger Museum: In februari is de Businessclub op bezoek geweest in het Groninger Museum, waar directeur Andreas Blühm een rondleiding door de tentoonstelling *Gianni Versace – Retrospective* gaf.
- Rondleiding Tjibbe Hooghiemstra: In mei werd er een bijeenkomst in Museum De Buitenplaats georganiseerd, waarbij kunstenaar Tjibbe Hooghiemstra een presentatie en rondleiding door zijn tentoonstelling *Water* gaf.
- Match: De leden van de Businessclub kregen een exclusieve preview van de bijzondere zomertentoonstelling *Match*. Voor de preview werd er gezamenlijk ontbeten in het Museumcafé.
- Bezoek Drents Museum: In oktober ging de Businessclub op bezoek bij het Drents Museum. Na een ontvangst van zakelijk directeur Annelies Meulman werd de tentoonstelling *Op reis met Vincent* bezocht door middel van een rondleiding.
- Kerstontbijt: Voor de kerstdagen was er de mogelijkheid om gezamenlijk te ontbijten in het Museumcafé. Na het ontbijt konden de leden de tentoonstelling *Tijdsbeeld – Tien jaar aanwinsten* door middel van een rondleiding door de junior conservator bezoeken.

Bijlage 10 – Jaarcijfers

BALANS

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
ACTIVA		
VASTE ACTIVA		
Materiele vaste activa	9.050	12.127
VLOTTENDE ACTIVA:		
Vorraden:		
Voorraad	18.284	23.344
Vorderingen:		
Debiteuren	13.071	10.699
Nog te ontvangen gelden	148.000	110.000
Overige vorderingen	34.528	34.923
Vooruitbetaalde kosten	<u>7.281</u>	<u>11.400</u>
	202.880	167.022
Liquide middelen:		
Bank	<u>39.825</u>	<u>22.234</u>
Totaal	<u>270.039</u>	<u>224.727</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
PASSIVA		
Eigen vermogen:		
Algemene reserve	-309.137	-269.672
Voorzieningen		
Voorziening groot onderhoud	185.000	185.000
Langlopende schulden		
Lening Nijsinghhuis	129.410	129.410
Kortlopende schulden ten hoogste één jaar:		
Crediteuren	96.615	50.197
Overige schulden	159.227	118.684
Nog te betalen kosten	<u>8.923</u>	<u>11.108</u>
	264.765	179.989
Totaal	<u>270.039</u>	<u>224.727</u>

WINST- EN VERLIESREKENING

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
<i>Opbrengsten:</i>		
Subsidiebaten	200.310	167.360
Giften en baten uit fondsenwerving	142.349	108.660
Overige baten	19.434	26.396
Omzet uit exploitatie	<u>361.672</u>	<u>245.168</u>
	723.765	547.584
<i>Directe kosten:</i>		
Tentoonstellingskosten	61.727	35.202
Diverse inkoop	<u>74.781</u>	<u>67.193</u>
	<u>136.508</u>	<u>102.395</u>
BRUTOMARGE	587.257	445.189
Kosten:		
Personeelskosten	397.424	348.415
Afschrijvingen	4.475	3.399
Vervoerskosten	0	166
Huisvestingskosten	153.471	148.920
Verkoopkosten	29.203	20.942
Kantoorkosten	34.644	26.889
Algemene kosten	<u>7.568</u>	<u>9.929</u>
	<u>626.784</u>	<u>558.660</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	-39.527	-113.471
Overige baten en lasten:	<u>-62</u>	<u>0</u>
RESULTAAT	<u>-39.465</u>	<u>-113.471</u>

Toelichting:

Ten opzichte van 2022 is in 2023 het resultaat gestegen. Hierbij moet de kanttekening gegeven worden dat in 2023 het resultaat enigszins vertekend is door extra steunbijdrage van de stichting het Nijsinghuis. Desalniettemin is de omzet door exploitatie gestegen en zijn de kosten, ondanks alle doorgevoerde stijgingen, redelijk stabiel gebleven.

Bezoekers

Eind 2022 zagen we een voorzichtige groei in de bezoekersaantallen, mede door andere inzet van de marketing. Bleef de teller in 2022 nog steken op 14.163 bezoekers in 2023 hebben is dit gestegen tot 19.212 bezoekers, waarbij er ook een verjonging in de doelgroep is waargenomen.

Bestemming resultaat

Het negatieve resultaat zal ten laste komen van de reeds negatieve algemene reserve. In 2023 is er geen toevoeging gedaan op de voorziening groot onderhoud in verband met diverse ontwikkelingen inzake de toekomst.